

Sverige

Riskbruksprojektet

En enkät visar att allmänläkare och distriktssköterskor sällan tar upp alkoholvanor med patienter jämfört med andra livsstilsfaktorer.

Över 1 700 allmänläkare och nästan 3 000 distriktssköterskor runt om i landet har svarat på en enkät om kunskaper, attityder och rutiner kring alkoholförebyggande insatser inom primärvården. Bakom enkäten står Riskbruksprojektet vid Statens folkhälsoinstitut.

Av enkäten framgår att endast hälften av läkarna och en fjärdedel av distriktssköterskorna svarar att de alltid eller ofta ställer frågan om alkoholvanor, vilket kan jämföras med att nästan samtliga läkare och två tredjedelar av distriktssköterskorna uppger att de alltid/ofta frågar om rökning. Studien visar dock på stora skillnader i landet.

Båda yrkesgrupperna tycker att det är minst lika viktigt att fråga patienterna om deras alkoholvanor som att fråga om andra levnadsvanor och efterlyser mer kunskaper om samtalsmetoder vid alkoholrelaterade problem.

Källa: FHI/Fammi, Familjemedicinska institutet

Motiverande samtal

Den 20-21 september 2006 ges åter igen en grundkurs i Motiverande samtal för personal i primärvård och företagshälsovård som är intresserade att arbeta med riskbruk av alkohol.

Flera studier på senare år har visat att samtalsmetoden Motiverande samtal har effekt vid riskbruk av alkohol och vid andra livsstilsrelaterade problem.

Kursen genomförs i Stockholm och kostar 4 000 kronor ex moms. Avgiften inkluderar även en uppföljningsdag den 7 november. För anmälan gå in på www.fammi.se.

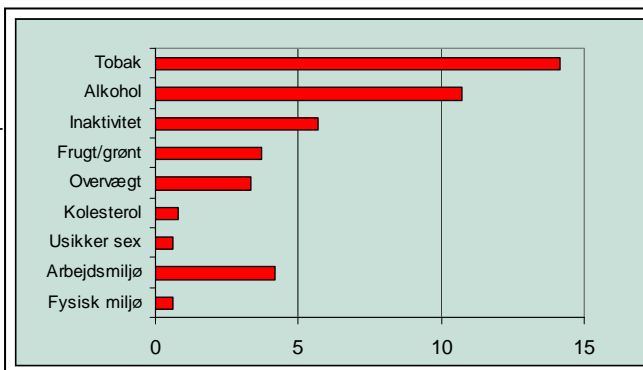
Källa: Fammi, Familjemedicinska institutet

Regionen/Danmark

Läget i Köpenhamn

Nedan följer en kortare lägesrapport från Børn og unge-programmet på Folkesundhed København, som tagit fram statistik i *Folkesundhedsrapport 2005* och *Sundhedsprofilen 2005*.

Ovan en bild som visar den totala hälsobelastningen baserad på riskfaktorer. Man ser mycket allvarligt på tobak, även om en kraftig minskning har skett. 33% av de som bor i Köpenhamn använder nu tobak, vilket efter svenska mått fortfarande är en mycket hög siffra.

I *En ny sundhedspolitik 2006-2015* försöker man vända utvecklingen och har lagt följande mål:

- Antalet barn, som har druckit sig fulla i 7:e klass, ska minska från 24 % till högst 20 %.

- Andelen 15-åringar, som röker var dag, ska minska från 11 % till högst 7 %.

Lund

Ansvarsfull alkoholhantering

Sedan år 2000 har utskänkningsansvariga vid kårer och nationer inom Lunds universitets utbildats i Ansvarsfull alkoholhantering. Sedan år 2004 genomförs denna insats även för krögare och serveringspersonal på restauranger och krogar i Lunds kommun. Utbildningens mål är att:

- Utveckla en restaurangkultur som motverkar överservering och servering till underåriga samt att:

- Minska våld och skador relaterat till alkoholkonsumtion på krogen.

Nyckeln till att vi ska nå framgång i att nå målen ligger i **utbildning**, så att serveringspersonalens förmåga att se risksituationer och kunna ingripa på ett bra sätt underlättas. Detta måste förenas med en förstärkt tillsyn från myndigheternas sida.

En tredje ovärderlig ingrediens är att detta sker genom **samverkan** mellan olika inblandade. Dessa är Lunds hotell- och restaurangförening, polisen, tillståndsmyndigheten och ATAD Prevention Center.

Utbildningen i Ansvarsfull Alkoholhantering är på två dagar och innehåller bl a Kunskap om alkohollagen,

om alkoholens positiva- och negativa effekter samt ett skriftligt prov.

Dessutom ägnas mer än en halvdag åt värderingsövningar och konfliktlösning. I Lunds kommun har vi nu utbildat 87 personer vid tre utbildningar under 2004-2006.

Metoden i studien är att en skådespelare spelar kraftigt berusad och försöker beställa in en starköl. 12 restauranger/krogar har besökts vid vart tillfälle. Kommentarer skrivs ner från besöken. Så här får det *inte* gå till: *"Bartendern härmade min fylla inför sina imponerade kompisar som satt bredvid i baren. Sedan fick jag beställa"* medan detta är ett föredömligt beteende: *Personalen var trevlig men bestämd. "Du får läsk eller kaffe."* Hur var då resultatet, vid de fyra tillfällena som berusningsstudien med skådespelare har genomförts? Jo, en mycket

glädjande utveckling
12 krogar besöktes. Av dessa serverades den till synes, kraftigt berusade skådespelaren;
2004: på 5 krogar
2005: på 5 krogar
2006: på 4 krogar (mät 1)
2006: på 1 krog (mät 2)

